

عنوان مقاله:

تلفیق سوانح طبیعی در طرح ریزی کالبدی ملی

محل انتشار:

هشتمین سمینار بین المللی پیش بینی برای زلزله (سال: 1372)

تعداد صفحات اصل مقاله: 4

نویسنده:

فیروز توفیق - مرکز مطالعات معماری و شهرسازی - وزارت مسکن و شهرسازی

خلاصه مقاله:

نقطه عزیمت طرح ریزی کالبدی ملی، مشاهده این واقعیت بود که در ایران توسعه شهرها چنان است که ظرف نه بیشتر از سه دهه، جمعیت شهری کشور از حدود 33 میلیون نفر کنونی به نزدیک 100 میلیون نفر در سال 1400 رسیده، سه برابر خواهد شد. این پیش بینی خواب خیال نیست زیرا که در سی سال میان دو سرشماری 1335 و 1365 هم جمعیت شهری کشور از 6 میلیون نفر به 28/3 میلیون نفر ارتقاء یافته، 4/7 برابر و در همین دوره عدد شهرهای ایران - به معنای نقاط دارای 5 هزار نفر سکنه و بیشتر - از 186 شهر به 606 شهر افزایش یافته، 3/3 برابر شده است. در گذشته گسترش شهری عمدتاً به صورت توسعه شهرهای موجود (نقشه توسعه شهر قم) همراه با تبدیل روستاهای بزرگ به شهر بوده است. نوشهرها نیز در این تحول داشته اند. نتیجه آنچه گذشت این است که در چند دهه آینده در ایران بایستی دو برابر آنچه تاکنون شهرسازی شده، شهر جدید به معنای گسترش شهرها و روستاهای موجود و یا ایجاد نوشهرها، ساخته شود. سترش خود به خود و ارتجالی شهرها نتیجه درخشانی نداشته، از جمله موجب از بین رفتن زمین های مرغوب کشاورزی پیرامون شهرها شده است. زیرا معمولاً شهرهای مادر میان دشتهای حاصلخیز با قابلیت خوب برای کشت آبی قرار دارند (نگاه شود به نقشه موقعیت چند شهری روی قابلیت ارضی) حال اگر نقشه مراکز شهری یکی از مناطق طرح ریزی کالبدی، آذربایجان را روی نقشه پهنه بندی خطر نسبی زلزله بیندازیم، مشاهده خواهیم کرد که در اینجا نیز رشد طبیعی شهرها به پراکنش مطلوب نینجامیده است. درست به عکس، بسیاری از شهرهای مهم منطقه، از جمله شهر میلیونی تبریز، در ناحیه خطر بالای زلزله قرار دارد.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/30080>

